

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот
Скопје

**Финансиски извештаи за годината која
завршува на 31 декември 2017 година**

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

СОДРЖИНА	Страна
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	3
Извештај за финансиската состојба (Биланс на состојба)	7
Извештај за промени во главнината	12
Извештај за паричните текови	13
Белешки кон финансиските извештаи	15-65
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работењето согласно одредбите на ЗТД	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3 Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До Одбор на директори и Акционерите на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот Скопје, кои што ги вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2017 година, како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и паричните текови за годината којашто завршува тогаш, и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околноста, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиски извештаи ја прикажуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото заклучно со 31 декември 2017 година, резултатите од работењето, како и паричните текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Извештај за останати правни и регулаторни барања

Годишниот извештај е подготвен од страна на Менаџментот во согласност со барањата на Законот за Трговски Друштва, член 384.

Менаџментот е одговорен за подготвувањето на Годишната сметка и Годишниот извештај на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот Скопје, кои се одобрени од страна на Одборот на директори на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот Скопје.

Според барањата на Законот за Ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во Годишниот извештај подготвен од страна на Менаџментот на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот Скопје во согласност со член 384 од Законот за Трговски Друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со финансиските информации прикажани во Годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот Скопје, на крајот на и за годината која завршува на 31 декември 2017 година.

Љубе Ѓеорѓиевски
Управител

Љубе Ѓеорѓиевски
Овластен ревизор

ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

Скопје, 30 март 2018 година

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)
Година што завршува на 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		717.670	621.381
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+ 208+209))	201	8	621.017	550.180
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	8.1	622.254	552.767
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		748	1.064
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		296	1.336
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		-193	-187
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	9	96.572	70.302
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216	9a.	77.288	64.826
4. Позитивни курсни разлики	217		18.518	4.085
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		495	53
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		271	1.027
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		-	707
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		271	320
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223	96.	-	311
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		-	-
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224		-	-
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	10	81	899

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		683.901	596.769
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	11	106.754	110.606
1. Бруто исплатени штети	228		106.223	110.494
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		-	-
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	231		-	-
5. Промени во бруто резервите за штети	232		531	112
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	234		-	-
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	12	384.188	325.003
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		384.188	325.003
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		384.188	325.003
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		8.105	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		8.105	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		-	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		-	-
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	162.155	149.702
1. Трошоци за стекнување (253+253a+254+255)	252	13	112.816	105.170
1.1 Провизија	253		75.912	71.731
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253a		26.805	19.641
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		10.099	13.798
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-	-
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	13	49.339	44.532
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		3.506	2.630
2.2 Трошоци за вработените (258a+258б+258в+258г+258д)	258		15.753	17.338
2.2.1 Плати и надоместоци	258a		10.413	11.713
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		1.041	1.182
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		3.668	4.104
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		631	339
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		2.685	1.911
2.4 Останати административни трошоци (260a+260б+260в)	260		27.395	22.653
2.4.1 Трошоци за услуги	260a		18.653	16.181
2.4.2 Материјални трошоци	260б		1.552	1.571
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		7.190	4.901
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	19.107	6.541
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		134	116
3. Негативни курсни разлики	264		18.973	6.425
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2017

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		-	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		3.875	3.078
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		3.875	3.078
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		-572	1.646
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	15	289	193
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		33.769	24.612
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	16	4.314	3.686
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		29.455	20.926
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2018 година од страна на Главниот Извршен Директор на Кроација Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Главен Извршен Директор

Вилма Учета Дузлевска

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
На 31 декември 2017

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	1	17	3.278	1.756
1. Гудвил	2		-	-
2. Останати нематеријални средства	3		3.278	1.756
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	4	18	2.089.117	1.695.423
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	5		-	-
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	6		-	-
1.1 Земјиште	7		-	-
1.2 Градежни објекти	8		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	9		-	-
2.1 Земјиште	10		-	-
2.2 Градежни објекти	11		-	-
2.3 Останати материјални средства	12		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	13		-	-
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	14		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	15		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	16		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	17		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	18		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	19		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	20		-	-
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	21	18	2.089.117	1.695.423
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	22	18.1	491.332	491.308
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	23		151.537	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	24		339.795	491.308

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	25	18.2	1.165.463	836.777
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	26		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	27		1.165.463	836.777
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	28		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	29		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	30	18.3	29.839	29.067
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	31		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	32		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	33		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	34		29.839	29.067
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	35	18.4	402.483	338.271
4.1 Дадени депозити	36		371.196	306.647
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	37		-	-
4.3 останати заеми	38		31.287	31.624
4.4 Останати пласмани	39		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	40		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	41		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	42		274	467
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	43		274	467
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	44		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	45		-	-
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	46		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквализационата резерва	47		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	48		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	49		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	50		10.122	2.017

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	51		-	-
1. Одложени даночни средства	52		-	-
2. Тековни даночни средства	53		-	-
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	54		93.264	75.010
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	55	19	34.224	33.755
1. Побарувања од осигуреници	56		34.224	33.755
2. Побарувања од посредници	57		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	58		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	59		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	60		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	61		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	62		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	63	20	59.040	41.255
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	64		6.710	
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	65		51.384	41.108
3. Останати побарувања	66		946	147
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	67		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	68		29.016	27.677
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	69	17	7.230	7.161
1. Опрема	70		6.989	6.921
2. Останати материјални средства	71		241	240
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	72	21	21.787	20.516
1. Парични средства во банка	73		19.393	9.646
2. Парични средства во благајна	74		23	25
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	75		2.121	10.595
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	76		250	250
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	77		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	78	22	4.379	4.464
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	79		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	80		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	81		4.379	4.464
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	82		-	-
5. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)	83		2.229.451	1.806.814

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	84		-	-
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	85	24	340.095	310.640
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	86	23.	184.132	184.132
1. Запишан капитал од обични акции	87		184.132	184.132
2. Запишан капитал од приоритетни акции	88		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	89		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	90		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	91		-	-
1. Материјални средства	92		-	-
2. Финансиски вложувања	93		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви	94		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	95		43.631	36.655
1. Законски резерви	96		53.397	46.421
2. Статутарни резерви	97		-	-
3. Резерви за сопствени акции	98		-	-
4. Откупени сопствени акции	99		9.766	9.766
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		82.877	68.927
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		29.455	20.926
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	25	1.837.346	1.452.331
I. Бруто резерви за преносни премии	107		9.574	9.278
II. Бруто математичка резерва	108	25.1	1.821.953	1.437.765
III. Бруто резерви за штети	109		5.819	5.288
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		10.122	2.017
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		1.276	977
1. Резерви за вработени	115		1.276	977
2. Останати резерви	116		-	-
Г.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	26	1.061	207
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		1.061	207
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121	27.	39.551	40.642

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2017

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		-	-
1. Обврски спрема осигуреници	123		-	-
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		-	-
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		-	-
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	27.	39.551	40.642
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		35.951	35.173
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		1.831	1.805
3. Останати обврски	133		1.769	3.664
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		-	-
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Е+Ж+З+S	136		2.229.451	1.806.814
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		-	-

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2018 година од страна на Главниот Извршен Директор на Кроација Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Главен Извршен Директор
 Вилма Учета Дузлевска

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештај за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се исказани во илјади Денари, доколку не е поинаку исказано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ - Година што завршува на 31 декември 2017

	Опис на позицијата	Уплатен капитал	Ревалоризациски резерви	Резерви (законски)	Откупени сопствени акции	Задржана добивка	Добивка/загуба за тековната година	Вкупно капитал и резерви
I.	Состојба 01.01.2016 година	184.132	-	37.087	(9.766)	50.256	28.005	289.713
1	Промена на сметководствена политика	-	-	-	-	-	-	-
2	Исправка на грешки од претходни периоди	-	-	-	-	-	-	-
II.	Состојба на 01.01.2016-коригирана	184.132	-	37.087	(9.766)	50.256	28.005	289.713
III.	Сеопфатна добивка/загуба за претходна година	-	-	-	-	-	28.005	28.005
1	Добивка или загуба за периодот	-	-	-	-	-	28.005	28.005
2	Останата сеопфатна добивка или загуба за претходна година	-	-	-	-	-	20.926	20.926
2.1	Нереализирани добивки/загуби од финансиски средства расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-
2.2	Останати невласнички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-
IV.	Трансакции со сопствениците (претходен период)	-	-	9.334	-	18.671	(7.079)	-
1	Зголемување/намалување на запишаниот капитал	-	-	-	-	-	-	-
2	Исплати на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-
3	Останати распределби со сопствениците	-	-	9.334	-	18.671	(7.079)	-
V.	Состојба 31.12.2016 година	184.132	-	46.421	(9.766)	68.927	20.926	310.640
VI.	Состојба 01.01.2017 година	184.132	-	46.421	(9.766)	68.927	20.926	310.640
1	Промена на сметководствена политика	-	-	-	-	-	-	-
2	Исправка на грешки од претходни периоди	-	-	-	-	-	-	-
VII.	Состојба на 01.01.2017-коригирана	184.132	-	46.421	(9.766)	68.927	20.926	310.640
VIII.	Сеопфатна добивка/загуба за претходна година	-	-	-	-	-	29.455	29.455
1	Добивка или загуба за периодот	-	-	-	-	-	29.455	29.455
2	Останата сеопфатна добивка или загуба за претходна година	-	-	-	-	-	-	-
2.2	Нереализирани добивки/загуби од финансиски средства расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-
2.4	Останати невласнички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-
IX.	Трансакции со сопствениците (претходен период)	-	-	6.976	-	13.950	(20.926)	-
1	Зголемување/намалување на запишаниот капитал	-	-	-	-	-	-	-
2	Исплати на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-
3	Останати распределби со сопствениците	-	-	6.976	-	13.950	(20.926)	-
X.	Состојба 31.12.2017 година	184.132	-	53.397	(9.766)	82.877	29.455	340.095

Белешките од страна 15 до 65 се составен дел на финансиските извештаи

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2017

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	622.357	551.614
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	622.357	545.985
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	-	-
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	-	5.629
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	281.539	260.334
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	106.223	110.494
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	748	1.064
4. Надоместоци и други лични расходи	310	18.139	18.468
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	141.243	122.543
6. Платени камати	312	134	116
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	3.461	4.698
8. Останати одливи од редовни активности	314	11.591	2.951
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	340.818	291.280
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	412.473	179.394
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	1.193
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	106.817
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	345.461	14.474
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	67.012	56.910
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	752.021	463.344
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	3.304	897
2. Одливи по основ на материјални средства	328	2.335	6.810
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	25	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	746.357	455.637
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	339.548	283.950

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

Година што завршува на 31 декември 2017 (продолжува)

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	1.034.830	731.008
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	1.033.559	723.678
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	1.271	7.330
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	20.516	13.186
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	21.787	20.516

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

1. КОРПОРАТИВНИ ПОДАТОЦИ

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување бр.18-3209/6 од 10.08.2004 година, според кое Друштвото ќе врши работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- осигурување на живот (освен она наведено во точките од 20 до 23 од член 5 од Законот за супервизија на осигурување), и
- осигурување од последици на несреќен случај - незгода (вклучувајќи и индустриски повреди и професионални заболувања) во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда.

Како основач со 95% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување дд Загреб, ул. Мирамарска бр.22 Загреб, Хрватска. Останатите 5% се сопственички акции на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје. Крајно матично друштво е Адрес Група дд Ровињ, Хрватска.

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР, поделен на 30.000 обични акции со номинална вредност на една акција од 100 ЕУР.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул. Св. Кирил и Методиј бр.20.

Вкупниот број на вработени со 31 декември 2017 година изнесува 60 вработени од кои 16 на неопределено и 44 на определено време (2016: 51 вработени).

Членови на Одбор на Директори

Одборот на Директори на Кроација Осигурување - Живот АД, Скопје во периодот 01.01.2017 -31.12.2017 година работеше во состав:

- г. Жељко Јукиќ, Претседател на Одборот на Директори
- г. Роберт Вучковиќ, Неизвршен член на Одборот на Директори
- г. Матија Јурин, Неизвршен член на Одборот на Директори
- г-ѓа Вилма Учета Дузлевска, Извршен член на Одборот на Директори
- г. Огнен Блажевски, Неизвршен независен член на Одборот на Директори

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Во сите материјални аспекти, овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15 и 6/2016, 30/16 и 61/16), законските одредби од Законот за супервизија на осигурувањето (Сл. Весник 27/2002, 84/2002, 98/2002, 33/2004, 88/05, 79/07, 08/08, 88/08, 56/09, 67/10, 44/2011, 127/11, 112/2011, 30/2012, 188/2013, 112/2014, 153/2015, 192/2015 и 23/2016) и

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011), каде што беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ 7 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применуваат од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи МСФИ1), претходно познати како МСС (Меѓународни сметководствени стандарди), беа иницијално објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани. Последното ажурирање беше во декември 2010 година.

Исто така, согласно Законот за супервизија на осигурувањето, (Сл весник на РМ 27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016), Агенцијата за супервизија на осигурување има пропишано подзаконски акти и правилници од кои ги издвојуваме следниве:

- Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување (сл. весник на РМ 148/2010, 41/2011)
- Правилникот за формата и содржината на билансните шеми и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2016);
- Правилник за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно ограничување (Сл весник на РМ 64/2011, 127/2014 и 61/2016)
- Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016)
- Правилник за формата и содржината на ревизорскиот извештај и минималниот опфат на ревизија на друштвата за осигурување и реосигурување (сл. весник 169 - 2010)
- Правилник за формата и содржината на дополнителните финансиски извештаи на друштвата за осигурување (Сл весник на РМ 30/2012 и 61/2016)
- детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување;
- Правилник за методот за пресметка на коефициентот на пресметка на ликвидност и минималната ликвидност (сл. весник 64 - 2011 и 61/2016)
- Правилник за формата и содржината на Извештајот за вреднување на ставките во Билансот на состојба (сл. весник 67 - 2011)
- Правилник за пресметка на потребното ниво на маргина на солветност (сл. весник 5/ 2011, 41/2011 и 61/2016)
- Метод за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за изготвување на финансиските извештаи (Службен весник 169/2010, 141/2013, 61/2016);
- Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви (Службен весник 158/2010, 169/2010, 41/2011 и 187/2013)
- Правилник за статистичките осигурителни стандарди на друштвата за осигурување и /или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 167/2011, 189/2013, 22/2016).

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник, како што е презентирано погоре.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.1 Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се признаени според методата на амортизирана набавна вредност.

2.2 Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.3 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во македонски денари.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1 Класификација на договорите за осигурување и реосигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2 Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење

Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските.

Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Кога ќе се јави неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ, или износот чиешто надоместување не е повеќе веројатно се признава како расход, а не како корекција на износот на приходот којшто бил првично признаен.

Бруто полисирана премија

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(а) Признавање и мерење (продолжува)

Приходи (Продолжува)

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии од незгода кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети и исплати на осигуреници

Трошоците по основ на штети по договори за осигурување ги вклучуваат:

- трошоците за настанати, пријавени и исплатени штети;
- трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети;
- трошоците за настанати, но непријавени штети.

Трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети и трошоците за настанати, но непријавени штети, ја преставуваат разликата во соодветните резерви по основ на договори за осигурување.

Настанатите штети и исплати на осигуреници ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети, како и исплати на осигуреници по основ на доживување кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година.

Настанатите штети и исплати на осигуреници исто така ги опфаќаат трошоците за подмирување на износите кои се исплатени по основ на откуп на полиси врз основа на таблица на откупни вредности.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(б) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(в) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(г) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Бруто полисирана премија предадена во реосигурување

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

3.3 Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Каматите се признаваат на пресметковна основа според методот на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна каматна стапка е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.4 Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики.

Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.5 Расходи

Во политиката за признавање расходи, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.6 Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2017 и 2016, се следните:

	2017	Во денари 2016
ЕУР	61,4907	61,4812
УСД	51,2722	58,3258

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.7 Данок од добивка (тековен и одложен)

Даночниот расход на периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката и загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така се признава во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот, соодветно.

Тековен данок на добивка

Почнувајќи од 1 јануари 2009 година па се до 31 декември 2013 година, Друштвото нема платено данок на добивка на добивката пред оданочување, додека добивката е распределена во форма на дивиденди и останати форми на дистрибуција на добивката во монетарен или немонетарен облик. 10% данок на добивка се пресметува на распределениот дел од добивката, во моментот на исплата на дивидендите. Дивидендата распределена на домашни правни лица беше изземена од оданочување со данок на добивка. Дивидендата распределена на физички лица и странски правни лица не беше изземена од оданочување со данок на добивка и обврска за плаќање на 10% данок на добивка настануваше во моментот на исплата на дивидендата. Данокот на добивка се додаваше на непризнаените трошоци настанати во текот на фискалната година, намалени за износот на даночниот кредит и други даночни олеснувања. Данок на добивка на непризнаените трошоци се плаќаше без оглед дали Друштвото остварило добивка или не. Почнувајќи од 2014 година нов даночен режим стапи на сила, според кој основницата за пресметка на данокот на добивка се префрли од концептот на „распределба“ на добивката, на добивка пред оданочување. Новиот Закон за данок на добивка беше донесен и стапи на сила од 2 август 2014 година, но треба да се применува од 1 јануари 2015 и за добивката остварена во 2014 година.

Тековниот данок на добивка се пресметува на основа на даночните закони усвоени или значително усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба, во земјите во кои Друштвото оперира и генерира добивка која е предмет на оданочување. Повремено, Раководството ги оценува позициите во даночните пријави во однос на ситуациите каде апликативната даночна регулатива бара соодветни интерпретации. Раководството исто така пресметува резерви, кога е неопходно, врз основа на износите кои се очекува да бидат исплатени на даночните власти.

Одложен данок на добивка

Во согласност со даночната регулатива применлива од 1 јануари 2009 година до 31 декември 2013 година, даночната стапка за оданочување на нераспределената добивка практично беше сведена на нула, со оглед на тоа што данок на добивка се пресметуваше само кога добивката се распределуваше на странски правни лица. Согласно МСС 12.52А и ПКТ 25, одложените даночни средства и одложените даночни обврски треба да се мерат со примена на нераспределената стапка. Тоа резултирало со анулирање на одложените даночни средства и сите одложени даночни обврски со состојба на 31 декември 2009, како и анулирање на сите одложени даночни средства со состојба на 31 декември 2010, доколку постојат. Почнувајќи од 1 јануари 2014, одложениот данок на добивка се признава за временските разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиските извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат ако тие произлегуваат од почетното признавање на гудвил, одложениот данок на добивка не се пресметува ако произлегува од почетното признавање на средството или обврската од трансакција поинаква од деловна комбинација која во моментот на настанување нема влијание ниту врз сметководството ниту на оданочивата добивка или загуба.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.7 Данок од добивка (тековен и одложен) (продолжува)

Одложениот данок на добивка се определува со примена на даночни стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба и кои се очекува да се применуваат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идните оданочиви добивки ќе бидат на располагање и ќе можат да се искористат за порамнување со привремените разлики меѓу одложените даночни средства и обврски. Одложените даночните средства и обврски се нетираат само кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данокот на добивка наплатен од страна истиот даночен орган, било да се од истото лице кое подлежи на оданочување или различни лица кои подлежат на оданочување, кои имаат намера да ги подмират износите на нетирана основа. Друштвото нема признаено одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2017 и 2016 година, бидејќи не постојат привремени разлики на овие датуми. Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 15.

3.8 Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања, кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување.

3.9 Побарувања од осигурување

Побарувањата по основ на премии за осигурување се состојат од фактурирани, а ненаплатени премии за осигурување согласно тарифата на Друштвото, намалени за направената исправка на вредноста (резервација) за сомнителните и ненаплатливи побарувања.

а) Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии и камати на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.9 Побарувања од осигурување (продолжува)

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура, и тоа како што следува:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

3.10 Вложувања во хартии од вредност

а) Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни или долгорочни хартии од вредност (државни записи или обврзници) издадени од страна на државата кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, вклучувајќи ги и трансакциските трошоци, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка.

Последователно, сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средства се депризнава или е оштетено, како и преку процесот на амортизација.

б) Вложувања во хартии од вредност кои се расположливи за продажба

Вложувањата во хартиите од вредност расположливи за продажба се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи на неодредено време, но може да се продадат заради подобрување на ликвидноста, промени на каматни стапки, курс или цена на инструментот.

Финансиските вложувања расположливи за продажба се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување, која е нивната последна цена за вложувањата за кои што постои активен пазар. За сопственичките инструмент за кои нема активен пазар и нивната објективна вредност не може веродостојно да се утврди, се мерат според нивната набавна вредност намалена за акумулираните загуби заради безвреднување. За останатите инструменти за кои нема активен пазар и нивната објективна вредност не може веродостојно да се утврди се користат техники на вреднување.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.10 Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

Загуби заради обезвреднување се утврдуваат со поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност.

в) Вложувања во хартии од вредност за тргување

Вложувањата во хартии од вредност за тргување се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи определено време и да ги продаде кога за тоа ќе се создадат поволни услови.

Финансиските вложувања за тргување се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување.

Остварените добивки и загуби, како и неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на финансиските средства кои се чуваат за тргување се вклучуваат во извештајот за сеопфатна добивка во периодот во кој настануваат.

3.11 Опрема

(1) Општа објава

Почетно, опремата се евидентира по нејзината набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, опремата се води по нејзината набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на опремата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на опрема се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на опремата претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Опремата се амортизира поединечно, се до нејзиниот целосен отпис. Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на опремата за 2017 година во однос на 2016 година се следните:

	2017	2016	2017	2016
Транспортни средства	25 %	25 %	4 години	4 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Останата опрема	10 - 25 %	10 - 25 %	4 - 10 години	4 - 10 години
Канцелариски мебел	20%	20%	5 години	5 години

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.12 Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2017 година изнесува 25% годишно (2016: 25% годишно).

а) Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.13 Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.14 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети;
- Резерви за настанати, но непријавени штети;
- Резерви за повторно отворени штети;
- Резерви за трошоци за обработка на штети;
- Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети;
- Резерви за преносна премија;
- Математичка резерва.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.14 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

а) Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. При тоа, Друштвото ги зема во предвид:

- Медицински извештаи за повреди или болести;
- Судски одлуки, било да се конечни или не;
- Штети за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Останати трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

На крајот на секој период на известување, Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

б) Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавените штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани со примена на Chain-Ledder методата.

Промените во користените актуарски методи за пресметка на штетите не претставуваат промена во основите за мерење.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.14 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

в) Резерви за повторно отворени штети

Признавање

Резервите за повторно отворени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета, или на крајот на периодот на известување за сите штети кои се повторно отворени до датумот кога финансиските извештаи биле авторизирани за издавање, а кои биле иницијално пријавени пред крајот на периодот на известување.

Класификација

Резервите за повторно отворени штети се прикажуваат во рамките на резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Резервите за повторно отворени штети се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

г) Резерви за трошоци за обработка на штети

Друштвото креира два вида на резерви на трошоци за обработка на штети:

- Директни трошоци;
- Индиректни трошоци.

Директните трошоци за обработка на штети се сите трошоци за кои што е познато дека ќе настанат во текот на решавање на настанатите пријавени, но неисплатени штети. Резервите за директни трошоци за обработка на штети се мерат по недисконтиран иден очекуван одлив на економски користи.

Индиректните трошоци за обработка на штети ги претставуваат трошоците кои ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети.

Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети

Признавање

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се признаваат во моментот кога со осигурената страна е постигнат договор за исплата на штета. Во тој момент обврските за штети се депривираат од резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се мерат по објективната вредност на договорените износи кои што треба да бидат исплатени. Вообичаено тоа е еквивалент на паричните средства кои ќе бидат исплатени за измирување на обврската. Поради краткиот период од датумот на признавање до датумот на депривирање (исплата), Друштвото не врши дисконтирање на овие обврски.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.14 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

д) Резерви за преносна премија

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик. Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор.

ѓ) Математичка резерва

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници.

Математичката резерва се пресметува со примена на нето метода, како разлика помеѓу сегашна вредност на идни обврски на осигурувачот и сегашна вредност на идни обврски на договорувачот на осигурувањето.

Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги во предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување.

Математичката резерва се пресметува за секој договор за осигурување поединечно.

3.15 Тест на адекватност на обврските

Друштвото спроведува тест за адекватност на обврските (ЛАТ) минимум еднаш годишно. Главните анализи кои што се спроведуваат се анализи на коефициенти на штети и *run-off* анализи на резервите на квартално ниво.

Доколку со ЛАТ анализата се идентификува недостаток на резерви, износот се прикажува веднаш во извештајот за сеопфатна добивка.

3.16 Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Резерви

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.16 Капитал (продолжува)

Средствата на резервите на сигурност Друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

(3) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резервски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување.

Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

3.17 Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.18 Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето јубилејни награди и неискористен годишен одмор

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање, јубилејна награда во висина на основицата - за најмалку 10 години непрекината работа и обврска за неискористен годишен одмор според колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото има направено резервирање за ова право на вработените во износ од 336 илјади денари со 31.12.2017 година.

3.19 Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.20 Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат. Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување-Технички/Математички резерви од договори за животно осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени. Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно.

Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети (ИБНР) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации. Потешкотииите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

Може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така што не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба. Вредноста на резервите за непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети. Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети. Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на долги рокови, минимум за период од десет години, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот. Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување. Во текот на 2017 година немаше промена во претпоставките при утврдувањето на резервите по договорите за осигурување, а кои би биле материјални за финансиските извештаи.

Математичка резерва од договори за животна осигурување

Математичката резерва се издвојува во висина на сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, намалени за сегашната вредност на идните премии кои треба да се платат врз основа на тие договори. Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, вклучувајќи го и следново:

- Гарантирани плаќања на кои осигурениците имаат право
- Бонуси на кои осигуреникот има право, поединечно или заедно со други осигуреници без оглед на видот на бонусот
- Сите права кои осигуреникот може да ги избере врз основа на договорите за осигурување
- Трошоци, вклучувајќи провизии

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

При одбирање на методите за актуарска проценка, треба да се имаат предвид методите за проценка на средствата кои ја покриваат математичката резерва што ги применува Друштвото.

Математичката резерва мора да се пресметува за секој договор за осигурување поединечно. Соодветни генерализации можат единствено да се применуваат кога е очигледно дека резултатот кој произлегува од нив ќе биде приближно ист како и оној од поединечната пресметка.

Кога врз основа на договорот за осигурување, осигуреникот има право на исплата на откупната вредност на полисата, математичката резерва издвоена врз основа на договорот за осигурување, не смее да биде под откупната вредност на полисата.

4.2 Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класификувани во одредни категории, во зависност од условите:

- При класификацијата на одредено средство како чувано-до-достасување, Друштвото има позитивна намера и способност за задржување на истото до рокот на достасаност.
- При класификацијата на одредено средство како расположливо за продажба, Друштвото може да го чува средството до доспеаност, но доколку се појави потреба или поволни пазарни услови може да изврши продажба на истото.
- При класификација на одредено средство за тргување, Друштвото ги чува средствата со цел да оствари капитална добивка од продажба на истите доколку се појават поволни пазарни услови.

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите, вложувањата и сл. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ја покриваат математичката резерви на Друштвото на ден 31 декември 2017 и 2016 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот,
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017**

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2017	Остварен износ 2016
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	2.121	10.594
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	315.673	251.615
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	1.456.586	1.127.881
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	21.320	26.914
Аванси	20% од м.р.	31.287	31.624
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно дозволени вложувања на средства		1.826.987	1.448.628
Вкупно математичка резерва		1.821.953	1.437.764
Разлика		5.034	10.864

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2017 и 2016 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2017	Остварен износ 2016
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	250	250
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	8.000	8.000
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	5.496	5.496
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	2.200	2.153
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно доволени вложувања на средства		15.946	15.899
Вкупно нето технички резерви		15.393	14.099
Резерви за преносни премии		9.574	8.811
Резерви за бонуси и попусти		-	-
Резерви за штети		5.819	5.288
Други технички резерви		-	-
Еквализациона резерва		-	-
Разлика		553	1.800

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки не смеат да надминат 3%, депозити во

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот,
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017**

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

банки кои имаат издадена дозвола од НБРМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување.

Вложувања на средствата кои ги покриваат математичките резерви- животно осигурување, како што се авансите, не смее да надминуваат 20% од м.р.

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви- животно осигурување

На 31 декември 2017 година паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки изнесуваат 1,57% (2016: 1,57%), депозити во банки изнесуваат 50,17% (2016: 50,32%), додека државните обврзници изнесуваат 34,47% (2016: 34,57%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 13,80% (2016: 13,54%).

Вложување на средствата кои ги покриваат математичките резерви- животно осигурување

На 31 декември 2017 година паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки изнесуваат 0,12% (2016: 0,73%), депозити во банки изнесуваат 17,28% (2016: 17,37%), додека државните обврзници изнесуваат 79,73% (2016: 77,86%), авансите изнесуваат 1,71% (2016: 2,18%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 1,17% (2016: 1,86%).

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

5.1.1 Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа Друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(а) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување, онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(б) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури, потребно е посебно одобрување од раководството.

Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.2 Пазарен ризик

5.2.1 Девизен ризик

Друштвото има трансакции во странска валута, кои произлегуваат од неговото тековно работење, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чии валутен курс се смета за релативно стабилен.

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства деноминирани во странска валута (државни обврзници), при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2017 и 2016 година по валути е следната:

2017 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	1.722.544	-	1.722.544
Обврски	1.839.177		1.839.177
Нето девизна позиција	-116.633	-	-116.633
2016 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	1.412.587	-	1.412.587
Обврски	1.478.175		1.478.175
Нето девизна позиција	-65.588	-	-65.588

Друштвото е изложено само на ЕУР.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2017 година по валути е следната:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	2	3	4	8
I. Вкупно средства	001	506.907	1.722.544	2.229.451
1. Нематеријални средства	002	3.278	0	3.278
2. Вложувања	003	406.884	1.682.233	2.089.117
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	0	274	274
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување	005	10.122	0	10.122
5. Одложени и тековни даночни средства	006	0	0	0
6. Побарувања	007	53.227	40.038	93.264
7. Останати средства	008	29.017	0	29.017
8. Активни временски разграничувања	009	4.379	0	4.379
II. Вкупно обврски	010	390.274	1.839.177	2.229.451
1. Капитал и резерви	011	340.095	0	340.095
2. Субординирани обврски	012	0	0	0
3. Бруто технички резерви	013	0	1.831.527	1.831.527
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	10.122	0	10.122
5. Останати резерви	015	0	5.819	5.819
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1.061	0	1.061
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	0	0	0
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	38.996	1.831	40.827
9. Пасивни временски разграничувања	019	0	0	0
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	116.633	-116.633	0

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот,
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017**

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2016 година по валути е следната:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	2	3	4	8
I. Вкупно средства	001	394.227	1.412.587	1.806.814
1. Нематеријални средства	002	1.756		1.756
2. Вложувања	003	317.122	1.378.301	1.695.423
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004		467	467
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	2.017		2.017
5. Одложени и тековни даночни средства	006			0
6. Побарувања	007	41.191	33.819	75.010
7. Останати средства	008	27.677		27.677
8. Активни временски разграничувања	009	4.464		4.464
II. Вкупно обврски	010	328.639	1.478.175	1.806.814
1. Капитал и резерви	011	310.640		310.640
2. Субординирани обврски	012			0
3. Бруто технички резерви	013		1.452.331	1.452.331
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	2.017		2.017
5. Останати резерви	015			0

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот,
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017**

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

6. Одложени и тековни даночни обврски	016			0
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017			0
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	15.982	25.844	41.826
9. Пасивни временски разграничувања	019			0
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	65.588	-65.588	0

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 1%		Намалувања за 1%	
	2017	2016	2017	2016
ЕУР	(1.166)	(656)	1.166	656
Нето ефект	(1.166)	(656)	1.166	656

5.2.2 Ризик од промени на цените

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на објективната вредност на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот. Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата и истиот е надвор од контрола на Друштвото.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик со оглед дека најголем број од осигурениците се разни правни друштва и физички лица во РМ.

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на комитенти. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиенти.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2017	31 декември 2016
Финансиски средства		
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	491.332	491.308
Финансиски вложувања расположливи за продажба	1.165.463	836.777
Финансиски вложувања за тргување	29.839	29.067
Депозити, заеми и останати пласмани	402.483	338.271
Побарувања за премии	34.224	33.755
Други побарувања	59.040	41.255
Пари и парични еквиваленти	21.787	20.516
	<u>2.204.168</u>	<u>1.790.949</u>

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2017 и 2016 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 52,88% (2016: 46,7%) се однесуваат на Финансиски вложувања расположливи за продажба, 22,29% (2016: 27,4%) се однесуваат на Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање, додека 18,26% (2016: 18,9%) се однесуваат на орочени депозити и на дадени заеми.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Македонија. Во 2017 Fitch - Кредит рејтинг агенцијата и го додели ББ кредитниот рејтинг на Република Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во големи, средни и мали банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРМ.

Менаџментот е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии и вложувања во финансиски инструменти.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2017 е како што следи

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но нештетени побарувања	19.722	-	19.722
Доспеани и оштетени побарувања	21.122	6.620	14.502
	40.844	6.620	34.224

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2016 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но нештетени побарувања	18.659	-	18.659
Доспеани и оштетени побарувања	22.288	7.192	15.096
	40.947	7.192	33.755

Старосната струка на доспеаните побарувања по премии за годините кои завршуваат на 31 декември 2017 и 2016 година е како што следи:

Доспевање на побарувањата по премии (бруто):

	2017	2016
Недоспеани	-	-
Од 0-31 дена	19.722	18.659
Од 30-60 дена	7.922	7.711
Од 61-120 дена	4.562	5.128
Од 121-270 дена	8.598	9.388
Од 271-365 дена	40	61
Над 365 дена	0	0
	40.844	40.947

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.4 Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или има пласирано депозити во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има пласирано средства во вид на депозити во банки, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 Декември	31 Декември
	2017	2016
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	21.787	25
- Побарувања од осигурување	34.224	33.755
- Останати побарувања	59.040	41.255
	115.051	75.035
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Парични средства	-	20.491
- Депозити во банки	265.513	259.647
	265.513	280.138
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Депозити во банки	105.683	47.000
- Вложувања во државни обврзници	1.656.795	1.328.08
- Дадени позајмици	31.287	31.624
	1.793.765	1.406.709
	2.174.329	1.761.882
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски за штети	-	-
- Останати тековни обврски	37.720	38.837
	37.720	38.837
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Обврски за лизинг	1.831	1.805
	1.831	1.805
	39.551	40.642

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.4 Каматен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% процентни поени на каматните стапки на дадените депозити. Анализата е направена на салдата на депозити во банки на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 2%		Намалувања за 2%	
	2017	2016	2017	2016
Депозити во банки	5.323	5.603	(3.221)	(5.603)
Нето ефект	5.323	5.603	(3.221)	(5.603)

5.5 Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2017 година според нивната доспеаност во илјади денари:

	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	21.787	-	-	-	21.787
Побарувања од осиг.	34.224	-	-	-	34.224
Останати побарувања	26.923	15.763	16.355	-	59.041
Дадени позајмици	534	1.053	9.667	20.033	31.287
Депозити во банки	105.683	80.000	65.022	120.491	371.196
Вложувања	-	39.919	111.618	1.505.258	1.656.795
	189.151	136.735	202.662	1.645.782	2.174.330
Останати обврски	37.720	-	-	-	37.720
Обврски за лизинг	41	82	380	1.328	1.831
	37.761	82	380	1.328	39.551

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот,
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017**

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2016 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	20.516	-	-	-	20.516
Побарувања од осиг.	33.755	-	-	-	33.755
Останати побарувања	-	-	40.783	472	41.255
Дадени позајмици	-	-	14.715	16.909	31.624
Депозити во банки	105.693	-	33	200.921	306.647
Вложувања	-	-	-	1.328.085	1.328.085
	159.964	-	55.531	1.546.387	1.761.882
Останати обврски	38.837	-	-	-	38.837
Обврски за лизинг	-	-	-	1.805	1.805
	38.837	-	-	1.805	40.642

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот,
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017**

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.6 Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на составување на финансиските извештаи за 2017 година, не е извршена контрола од страна на УЈП на данокот од добивка и на персоналниот данок на доход за 2017 година.

5.7 Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да ја одржува стапка на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивот на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал) се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- премии од емитирани кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2017 и 2016 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот,
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017**

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

5. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

5.7 Управување со ризикот од капитал (продолжува)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184.132	184.132
б) Резерви	53.397	46.421
в) Нераспоредена добивка	82.877	68.926
г) Откупени сопствени акции (-)	(9.766)	(9.766)
д) Нематеријални средства (-)	(1.992)	(1.756)
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)	-	-
Вкупно капитал	<u>308.648</u>	<u>287.957</u>
2. Маргина на солвентност	<u>111.707</u>	<u>87.014</u>
3. Гарантен фонд (3.000.000 ЕУР)	<u>184.472</u>	<u>184.444</u>
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	<u>196.941</u>	<u>200.943</u>
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	<u>124.176</u>	<u>103.513</u>

Потребното ниво на маргина на солвентност пресметано согласно Законот за супервизија на осигурувањето изнесува 111.707 илјади МКД.

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на осигурување на живот во секое време, треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност која се пресметува како збир од добиените резултати.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3.000.000 ЕУР.

5.8 Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити и заеми од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по договорни услови. Утврдувањето на објективната вредност се базира на пазарните вредности на средствата и обврските кои во билансот на состојба не се презентирани по објективна вредност.

Друштвото ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните импути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. На датумот на билансот на состојба Друштвото има класификувано финансиски инструменти во оваа категорија, во износ од МКД 29.839 илјади.

Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котираните цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). Друштвото има класификувано инструменти во ниво 2 и тоа вложувањата во Државни обврзници со и без девизна клаузула во износ од 1.656.795 илјади МКД.

Доколку за вредноста на вложувањата не постојат пазарни информации, вреднувањето се врши преку дисконтирање на идните парични приливи и одливи со примена на методот на ефективна каматна стапка. Евентуалните разлики на ваквото вреднување и сметководствената вредност на вложувањата се евидентира во ревалоризационите резерви на Друштвото.

Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти коишто не можат да се следат и да се потврдат на активни пазари. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 3.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ (продолжува)

Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

2017 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	1.165.463	-	1.165.463
Финансиски вложувања за тргување	29.839	-	-	29.839
Вкупно	29.839	1.165.463	-	1.195.302

2016 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	836.777	-	836.777
Финансиски вложувања за тргување	29.067	-	-	29.067
Вкупно	29.067	836.777	-	865.844

Нема рекласификација и движење од едно во друго ниво од 2017 во 2016.

7. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти.

Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Бруто полисирана премија за осигурување	622.254	552.767
Бруто полисирана премија предадена во реосигурување	(748)	(1.064)
Промена во бруто резервите за преносна премија	(296)	(1.336)
Промена во бруто резервите за преносна премија-дел за реосигурување	(193)	(187)
	<u>621.017</u>	<u>550.180</u>

8.1 ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Полисирана премија за осигурување на живот	593.004	525.240
Полисирана премија за осигурување од незгода	21.149	20.386
Полсирана премија за осигурување од ТБС	8.101	7.141
	<u>622.254</u>	<u>552.767</u>

9. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Приходи од камати	77.288	64.826
Приходи од амортизација на дисконт на обврзници	-	311
Позитивни курсни разлики	18.518	4.085
Капитална добивка	271	1.027
Нереализирани добивки	495	53
Вкупно	<u>96.572</u>	<u>70.302</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

9а. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Приходи од камати од депозити од математичка резерва	5.262	4.890
Приходи од камати од депозити од техничка резерва	246	360
Приходи од камати од депозити од редовна сметка	1.502	1.145
Приходи од камати од државни обврзници од математичка резерва	59.440	47.470
Приходи од камати од државни обврзници од технички резерва	-	266
Приходи од камати од државни обврзници од редовна сметка	9.048	9.339
Приходи од камати од дадени заеми	1.790	1.356
Вкупно	<u>77.288</u>	<u>64.826</u>

9б. ПРИХОДИ ОД АМОРТИЗАЦИЈА НА ДИСКОНТ НА ОБВРЗНИЦИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Приходи од амортизација на дисконт на државни обврзници - вложувања кои ја покриваат математичката резерва	-	311
Приходи од амортизација на дисконт на државни обврзници - вложувања кои ја покриваат техничката резерва	-	0
Приходи од амортизација на дисконт на државни обврзници - вложувања од редовните средства	-	0
Вкупно	<u>-</u>	<u>311</u>

10. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Приходи од отпис на обврски	-	80
Приходи од продажба на материјални средства	-	638
Останати приходи	81	181
Вкупно	<u>81</u>	<u>899</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

11. НАСТАНАТИ ШТЕТИ, НЕТО

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Бруто исплати на осигуреници:	<u>106.223</u>	<u>110.494</u>
Исплатени штети по основ на осигурување на живот	7.030	3.659
Исплатени штети по основ на осигурување од незгода	5.433	6.861
Исплатени штети по основ на осигурување од ТБС	736	1.329
Исплатени штети по основ на доживување	51.501	65.746
Исплатени штети по основ на бонус за породување	2.083	2.590
Исплатена штета по основ на рента	52	4
Исплатени штети по основ на откуп	39.069	30.034
Исплатени трошоци за проценка на штети	319	271
Промена во бруто резерви за штети	<u>531</u>	<u>112</u>
Промена во бруто резерви за настанати пријавени	1.072	(431)
Промена во бруто резерви за настанати непријавени штети	(541)	543
Вкупно, нето	<u>106.754</u>	<u>110.606</u>

12. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Промени во бруто математичка резерва за животно осигурување	306.871	236.269
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	71.322	65.733
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	1.607	1.749
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	4.532	5.316
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	-144	15.936
Вкупно	<u>384.188</u>	<u>325.003</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Провизија	75.912	71.731
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	26.805	19.641
Трошоци за маркетинг	5.811	4.703
Трошоци за ваучери за осигурување	265	567
Трошоци за печатење на прирачници за продажба	2.115	1.612
Останати трошоци за стекнување	1.908	6.916
Трошоци за стекнување	<u>112.816</u>	<u>105.170</u>
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	3.506	2.630
Трошоци за бруто плати на вработените	15.753	17.338
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	2.685	1.911
Трошоци за услуги	18.653	16.181
Материјални трошоци	1.552	1.571
Останати административни трошоци	7.190	4.901
Административни трошоци	<u>49.339</u>	<u>44.532</u>
Вкупно	<u>162.155</u>	<u>149.702</u>

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Негативни курсни разлики	18.973	6.425
Камата за финансиски лизинг	134	116
Вкупно	<u>19.107</u>	<u>6.541</u>

15. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Трошоци за платени судски спорови	0	0
Трошоци од минати години	285	187
Останати трошоци	4	6
Вкупно	<u>289</u>	<u>193</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

16. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Тековен данок од добивка	4.314	3.686
Вкупно	4.314	3.686
Усогласување на законска со ефективна даночна стапка:		
Непризнаени расходи	9.375	12.248
Бруто добивка	<u>33.769</u>	<u>24.613</u>
Даночна основа	43.144	36.861
Пресметан данок од добивка по 10%	<u>4.314</u>	<u>3.686</u>
Добивка пред оданочување	33.769	24.612
Ефективна даночна стапка	12,77%	14,98%

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

17. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА

	Нематеријални средства	Опрема	Вкупно
Набавна вредност на 01.01.2016	3.750	15.074	18.823
Набавки	922	6.553	7.475
Намалување	-	-	-
Расход	-	(4.902)	(4.902)
Состојба на 31.12.2016	4.671	16.725	21.396
Набавки	2.633	3.156	5.789
Намалување	-	(1.392)	(1.392)
Расход	-	-	-
Состојба на 31.12.2017	7.304	18.489	25.793
Акумулирана амортизација на 01.01.2016	2.083	12.113	14.196
Амортизација за 2016	808	1.815	2.623
Намалување	24	(4.364)	(4.340)
Расход	-	-	-
Состојба на 31.12.2016	2.915	9.564	12.479
Амортизација за 2017	1.111	2.396	3.507
Намалување	-	(701)	(701)
Расход	-	-	-
Состојба на 31.12.2017	4.026	11.259	15.285
Нето сегашна вредност на:			
- 31 декември 2017	3.278	7.229	10.507
- 31 декември 2016	1.756	7.161	8.917

Друштвото не располага со сопствен деловен простор односно користи простор земен под оперативен наем за кој се плаќа месечна закупнина.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

18. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	491.332	491.308
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	151.537	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	339.795	491.308
Финансиски вложувања расположиви за продажба	1.165.463	836.777
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	1.165.463	836.777
Финансиски вложувања за тргување	29.839	29.067
Депозити, заеми и останати пласмани	402.483	338.271
Дадени депозити	371.196	306.647
Заеми обезбедени со хипотека	31.287	31.624
Вкупно	2.089.117	1.695.423

18.1 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност	491.332	491.308
Дисконт на обврзници	-	-
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање	491.332	491.308

18.2 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност	1.165.463	836.777
Дисконт	-	-
Премија	-	-
Вкупно вложувања кои се расположиви за продажба	1.165.463	836.777

18.3 ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Удели во инвестициски фондови	29.570	49.118
Промена во објективната вредност преку биланс на успех	269	(20.051)
Вкупно вложувања за тргување	29.839	29.067

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

18. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (продолжува)

18.4 ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Депозити во банки:		
Халк Банка АД Скопје	261.196	226.647
Прокредит Банка АД Скопје	80.000	80.000
Шпаркасе Банка АД Скопје	30.000	-
	<u>371.196</u>	<u>306.647</u>
Дадени заеми на осигуреници	<u>31.287</u>	<u>31.624</u>
Вкупно	<u>402.483</u>	<u>338.271</u>

Заклучно со 31 декември 2017 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници издадени од Министерството за финансии на РМ со рокови на доспевања од 1 до 15 години во износ од **1.656.795 илјади МКД (2016: 1.328.085 илјади МКД)**.

На ден 31 декември 2017 година, Друштвото има вложувања во удели во отворени инвестициски фондови (парични фондови) кои се регистрирани и работат на територијата на РМ во износ од **29.839 илјади МКД (2016: 29.067 илјади денари)**.

Заклучно со 31 декември 2017 година, Друштвото има орочени депозити во банки на износ од **371.196 илјади денари (2016: 306.647 илјади денари)** со рок на орочување од 7 дена - 36 месеци, и каматни стапки кои се движат од 0,02% до 3,70% годишно (2016: од 0,02% до 4,50% годишно). Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходи од вложувања.

19. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Побарувања за ненаплатена премија	40.844	40.947
Исправка на вредност на побарувања	(6.620)	(7.192)
Вкупно	<u>34.224</u>	<u>33.755</u>

20. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Побарувања по основ на:		
Камати од депозити	1.235	1.597
Камати од државни обврзници	50.149	39.511
Побарувања од непосредни работи на осигурување	6.710	0
Останати побарувања	946	147
Вкупно	<u>59.040</u>	<u>41.255</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Денарски сметки во банки	19.393	9.646
Денарски сметки во банки(математичка резерва)	2.121	10.594
Денарски сметки во банки(техничка резерва)	250	250
Благајна	23	26
Девизна сметка	-	-
Вкупно	<u>21.787</u>	<u>20.516</u>

22. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Побарувања по основ на:		
Одложени трошоци на стекнување до една година	-	2.590
Одложени трошоци за стекнување - вредносни ваучери	-	-
Одложени трошоци на стекнување до една година - поврзани субјекти	95	110
Одложени трошоци на повеќе години	181	472
Останати пресметани приходи и одложени	4.103	1.292
Вкупно	<u>4.379</u>	<u>4.464</u>

23. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2017	2016	2017	2016
	Бр. на акции	Бр. на акции	(000) МКД	(000) МКД
Обични акции	30.000	30.000	184.132	184.132
Вкупно	<u>30.000</u>	<u>30.000</u>	<u>184.132</u>	<u>184.132</u>

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на ден 31 декември 2017 и 2016 година според евиденцијата на ЦДХВ е како што следува:

	<u>31 декември 2017</u>		<u>31 декември 2016</u>	
	Број на акции	% на Учество	Број на акции	% на Учество
Кроација Осигурување дд, Загреб	28.500	95%	28.500	95%
Сопствени акции	1.500	5%	1.500	5%
Вкупно	<u>30.000</u>	<u>100%</u>	<u>30.000</u>	<u>100%</u>

Според Одлука на Собрание на акционери на Друштвото донесена во 2012 година и по спроведена постапка, на почетокот на 2013 година извршено е отуѓување на 750 сопствени обични акции на акционерот Кроација Осигурување дд Загреб. Продажната вредност на акциите изнесува 105 ЕУР по акција, односно вкупна продажна вредност од 78.750 ЕУР или 4.843 илјади МКД. Акциите кои биле предмет на продажба претставуваат 2.5% од основната главнина на Друштвото, со што вкупното учество на акции кои ќе ги поседува Кроација Осигурување дд Загреб изнесува 95%. Ваквата промена е регистрирана кај сите надлежни институции во јануари 2013 година.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

23. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ (продолжува)

Заработка по акција

	<u>31 декември 2017</u>	<u>31 декември 2016</u>
Нето добивка	29.455	20.926
Број на акции	30	30
Заработка по акција	<u>982</u>	<u>698</u>

24. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Запишан капитал	184.132	184.132
Запишан капитал од обични акции	184.132	184.132
Ревалоризациона резерва	0	0
Финансиски вложувања	0	0
Резерви	43.631	36.655
Законски резерви	53.397	46.421
Откупени сопствени акции	(9.766)	(9.766)
Нераспоредена нето добивка	82.877	68.927
Добивка за тековниот пресметковен период	<u>29.455</u>	<u>20.926</u>
Вкупно	<u>340.095</u>	<u>310.640</u>

25. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Бруто резерви за преносни премии	9.574	9.278
Бруто математичка резерва	1.821.953	1.437.765
Бруто резерви за штети	5.819	5.288
Вкупно	<u>1.837.346</u>	<u>1.452.331</u>

25.1 Движење на бруто математичката резерва

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Состојба на математичка резерва на почеток на годината	1.437.765	1.114.771
Промени во бруто математичка резерва за животно осигурување	306.871	236.269
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	71.322	65.733
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	1.607	1.749
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	4.532	5.316
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	(144)	13.927
Состојба на бруто математичка резерва на крај на годината	<u>1.821.953</u>	<u>1.437.765</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

25.1 Движење на бруто математичката резерва (продолжува)

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници. Вкупните технички резерви на Друштвото се потврдени од страна на овластен независен актуар.

26. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Обврски за данок од резултатот	1.061	207
Останати даночни обврски	-	-
Вкупно	<u>1.061</u>	<u>207</u>

27. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Обврски по основ на провизија на посредници	8.404	9.263
Обврски по основ на однапред уплатена премија за животни осигурување	24.403	24.145
Обврски по основ на уплатен капар за животни осигурување	3.144	1.765
Обврски по основ на финансиски лизинг	1.831	1.805
Останати обврски	1.769	3.664
Вкупно	<u>39.551</u>	<u>40.642</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Белешки кон Финансиските извештаи за годината која завршува на 31
декември 2017

(сите износи се искажани во илјади Денари, доколку не е поинаку искажано)

28. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со своето матично друштво, како и со останатите друштва кои се поврзани со матичното друштво.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Побарувања од:		
Кроациа Осигурување дд, Загреб	-	-
Кроација Лјубушки, Босна и Херцеговина	-	-
Кроациа Лојд дд, Загреб	-	-
Кроациа Осигурување неживотно осигурување Скопје	-	114
Вкупно	<u>-</u>	<u>114</u>
Обврски кон:		
Кроациа Осигурување дд, Загреб	49	-
Кроација Лјубушки, Босна и Херцеговина	-	-
Кроациа Лојд дд, Загреб	-	-
Кроациа Осигурување неживотно осигурување Скопје	91	10
Вкупно	<u>140</u>	<u>10</u>
Расходи:		
Кроациа Лојд дд, Загреб	-	-
Кроација Лјубушки, Босна и Херцеговина	-	-
Кроациа Осигурање дд, Загреб	(252)	-
Кроациа Осигурување Неживотно осигурување Скопје	(509)	(248)
Маистра дд Ровињ	(38)	-
Исплати на менаџмент	(13.887)	(12.124)
Вкупно	<u>(14.686)</u>	<u>(12.372)</u>
Приходи:		
Кроациа Осигурување дд, Загреб	-	-
Кроација Лјубушки, Босна и Херцеговина	-	-
Кроациа Лојд дд, Загреб	-	-
Кроациа Осигурување Неживотно осигурување Скопје	181	154
Вкупно	<u>181</u>	<u>154</u>

Ставката за исплати на менаџментот се состои од сите исплати на клучното раководство на компанијата, членовите на Одборот на Директори како и директорите на секторите во кој износ се вклучени бруто платите, премиите за животно осигурување, бонусите и надоместот за членовите на Одборот на Директори.

29. НЕИЗВЕСНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ

Неизвесни обврски

Друштвото се јавува како тужена странка во три судски постапки со вкупна вредност на побарувањата од страна на тужителите во износ од 337 илјади денари. За овие судски процеси Друштвото има издвоено резерви во износ од 404 илјади денари.

30. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2017 година - датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, не се настанати настани кои би можеле да предизвикаат корекции на овие финансиски извештаи, ниту пак материјално значајни настани кои наметнуваат потреба од промена на финансиските извештаи.